

lem Hr. Stauning har naturligvis Ret, naar han siger, at det ogsaa drejer sig om den næste Situation, for saa vidt Lovforslaget skulde gælde til April 1923, og lige saa rigtigt er det, hvad den højtærede Minister udtalte, at naar man kommer ind paa Princippet og knæsetter det, vil det være overordentlig vanskeligt at afgøre med det samme, hvilke Situationer det skal bruges i, og vi kan, tror jeg, være ganske sikre paa, at saa snart der kommer en Situation, som blot med Skin af Ret kaldes stor, vil der altid fra en eller anden Side ofte af misforstaaet Interesse rejses Krav om tvungen Voldgift, og det vil være meget vanskeligt at paavise, hvorfor den ene Situation er mindre end den anden, og der vil ganske sikkert ogsaa hos den Part, som staaar svagest i Kampen, rejse sig et Krav om tvungen Voldgift. Man skubber Ansvaret fra sig, og det er en Ting, jeg synes man ikke alene i Princippet, men ogsaa i en Situation som denne meget nødtigt skulde komme ind paa.

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Zahle) talte om, at Samfundet maaske ikke kunde bære de Tab, som denne Situation kunde medføre. Jeg vil tillade mig at mene, at det kunde blive meget vanskeligt for Samfundet at bære de Tab, som tvungen Voldgift kan afstedkomme, og jeg tror, at man med Rette kan henpege paa, hvorledes Erhvervslivets Trivsel er i Norge som Følge af den Virkning, den tvungne Voldgift har udøvet dér. Da vi for ikke ret længe siden drøftede Forligsmandsloven, var det vel nok Meningen, tror jeg at turde sige, fra alle Parter Side, at man vilde forlene denne Institution med større Autoritet, give den større Vægt og maaske ogsaa en bredere Basis. Jeg skal ikke komme ind paa en Vurdering af, i hvor høj Grad man har opnaaet sin Hensigt. Jeg vil blot sige, at det er dog saa sin Sag at sætte sin Autoritet, som oven i Købet skulde være udvidet, ind paa to afvigende Standpunkter; dette maa være en Svækkelse af Autoriteten. Men det, der jo var det ledende Motiv og altid har været det i den Tilslutning, man har givet Forligsinstitutionen, er, at der stadig, trods al Vægten og Autoriteten, er bevaret en vis Frivillighed. Jeg tror ikke, at man hverken fra den ene eller den anden Side, ikke en Gang paa Grund af, hvad man kalder Samfundshensyn, skulde give Afkald paa denne Frivillighed; thi i den ligger faktisk den eneste Samfundsgaranti. Parterne kan forkaste Forligsforslaget, deri ligger Frivilligheden. Hvis man afskaffer

denne Frivillighed, vil ingen af Parterne, og derigennem heller ikke Samfundet, være tjent med en saadan Ordning. Arbejdsgiverne vil kunne faa paatvunget en Ordning, der sætter dem ude af Stand til at holde deres Virksomheder i Gang, de har for saa vidt intet Ansvar derfor og kan lade være. Accepterer man derimod et Forligsforslag, følger dermed ogsaa et moralsk Ansvar for i videst muligt Omfang at sætte Arbejdet i Gang paa disse Betingelser. Og Arbejderne kan faa paatvunget en Ordning, som de ikke kan sige nej til, naar det er tvungen Voldgift; men tror man egentlig, at dette vil føre til nogen Tilfredshed, at Arbejdet og Arbejdets Udførelse paa nogen Maade vil have Gavn deraf? Jeg tror det ikke. Jeg tror heller ikke, man kan anføre nogen Begrundelse for, at en saadan Fremgangsmaade skulde være den eneste fremkommelige i en Situation som denne. Jeg skal slet ikke følge den ærede Ordfører for Forslagsstillerne i den meget afgørende Bedømmelse af den nuværende Situation. Jeg tror, der skal noget mere Kompetence, noget mere Forstaaelse af de vanskelige Forhold, der ligger til Grund for denne Situation, for at kunne udtale sig saa afgjort sikkert om, hvad man skal gøre og ikke gøre. Det ærede Medlem følte sig fuldkommen tryk ved den tvungne Voldgift og har oven i Købet været saa elskværdig at sige, hvor denne tvungne Voldgifts-afgørelse vilde komme til at ligge. Ja, det kan jo nok være betryggende for nogle, men jeg tror ikke, at hverken Arbejdere eller Arbejdsgivere kan føle sig trygge ved den Slags Udtalelser.

Jeg vil dog med det samme sige, at den Betragtning, at ingen af Parterne ønsker en saadan Voldgift, ikke er det afgørende for mig. Hvis det var Tilfældet, at man fra kompetent Side, fra Rigsdagens Side kunde erkende, at en saadan tvungen Voldgift var den eneste rigtige Vej, enten som Princip eller for det enkelte Tilfælde, skulde dette, at Parterne i Striden ikke ønskede det, ikke være det afgørende. Hvis vi mente, at vi gavnede Samfundet bedst ved at gaa den Vej, skulde vi gøre det. Men dér maa jeg dele de Anskuelse, der er kommet frem baade fra den højtærede Minister og for saa vidt ogsaa fra den ærede Ordfører for Socialdemokratiet. Hvis jeg har forstaaet det ret, at det i Realiteten fra Socialdemokratiets Side var en Afstandtagen fra Forslaget, kan jeg ganske slutte mig dertil, idet jeg naturligvis kan tilsige mit Partis Støtte til Forhandling i Udvalget.